

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Сучасні тенденції міжнародних відносин»

Ступінь вищої освіти Бакалавр
Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Рік навчання 4, семестр 7
Форма здобуття вищої освіти денна/заочна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

Кравченко Наталія Борисівна

nataly_kyiv@i.ua
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=837>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасний етап міжнародних відносин характеризується стрімкістю змін, руйнується стара система міжнародних відносин, еволюціонують нові тенденції у міжнародній сфері.

Курс виходить з необхідності розв'язання таких завдань: використання новітніх здобутків суспільних наук у викладанні дисципліни; забезпечення реалізації в навчальному процесі принципів історизму і об'єктивності в оцінці сучасних тенденцій міжнародних відносин.

Компетентності навчальної дисципліни:

-інтегральна компетентність (ІК):

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

- загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

- СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.
- СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.
- СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

PH01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

PH03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

PH04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

PH05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

PH06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

PH07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

PH08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

PH11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
7 семестр				
Модуль 1				
Тема1 Багатополярність світу	2/2	Знати сутність поняття «багатополярність» та моделі багатополярності. Вміти розрізняти поняття «багатополярність» та «центр сили». Застосовувати знання про біполярність світу при аналізі сучасних міжнародних відносин. Використовувати... тощо	Реферативне повідомлення; опрацювання наукової статті; робота з першоджерелом	25

<p>Тема 2 Світовий тероризм</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати витоки, суть, характерні особливості світового тероризму. Вміти розрізняти форми і прояви світового тероризму у сучасних МВ. Аналізувати міжнародне співробітництво у боротьбі зі світовим тероризмом.</p>	<p>Реферативне повідомлення; опрацювання наукової статті; робота з першоджерелом</p>	<p>25</p>
<p>Тема 3 Глобалізація</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати зміст поняття глобалізація Вміти аналізувати сутність і протиріччя глобалізації в сучасному світі. Розуміти прояви концепції «воріт у глобальний світ у сучасному міжнародному просторі».</p>	<p>Реферативне повідомлення; опрацювання наукової статті; робота з першоджерелом</p>	<p>25</p>
<p>Тема 4 Фрагментація міжнародних відносин</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати сутність та витоки фрагментації як прояву у сучасних МВ. Вміти розрізняти фрагментацію як тенденцію у сучасних МВ. Аналізувати прояви фрагментації у сучасних МВ.</p>	<p>Реферативне повідомлення; опрацювання наукової статті; робота з першоджерелом; есе</p>	<p>25</p>
Модуль 2				
<p>Тема 5 Тенденція до зміни у змісті загроз міжнародному миру і розширення поняття безпеки</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати ключові аспекти змін у змісті загроз міжнародному миру і розширення поняття безпеки. Вміти розрізняти нові загрози безпеки у сучасному світі. Аналізувати зміни ролі держав у забезпеченні національної безпеки в умовах глобалізації. Розрізняти регіональну та глобальну безпеку.</p>	<p>Реферативне повідомлення; опрацювання наукової статті; робота з першоджерелом</p>	<p>25</p>

Тема 6 Гібридна війна як новітній конфлікт і як форма глобального протистояння	2/2	Знати базові концептуальні засади гібридної війни. Вміти розрізняти ознаки гібридної війни у різних сферах буття. Розуміти гібридну війну як протистояння існуючому світовому порядку. Аналізувати гібридну війну як основну форму російсько-українського протистояння.	Реферативне повідомлення; опрацювання наукової статті; робота з першоджерелом	25
Тема 7 Інформатизація міжнародних відносин	2/2	Знати сутність інформатизації міжнародних відносин. Розуміти інформатизацію як новітню детермінанту міжнародних відносин. Аналізувати співробітництво у сфері інформаційних відносин.	Реферативне повідомлення; опрацювання наукової статті; робота з першоджерелом	25
Тема 8 Тенденція до інтеграції та дезінтеграції міжнародних відносин	1/1	Знати суть понять інтеграція та дезінтеграція. Вміти розрізняти інтеграційні та дезінтеграційні процеси у сучасних міжнародних відносинах. Аналізувати основні прояви інтеграції та дезінтеграції.	Реферативне повідомлення; опрацювання наукової статті; робота з першоджерелом	25
Всього за 7 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перекладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи,

	реферативні повідомлення повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Dovgal Georgiy. Causes of modern disintegration processes: EU experience. Вісник харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Випуск 7. 2018. с.35-40.
2. Reformatting the European Integration Process: Opportunities and Risks for the Ukraine-EU Association. V. Sidenko (project manager) et al. – Kyiv: Zapovit Publishing House, 2019. 228p.
3. Актуальні питання протидії тероризму у світі та в Україні: аналіт. Доповідь. За заг. ред. О.О. Резнікової. К.: НІСД, 2017. 102 с.
4. Бзежинський Збігнєв. Велика шахівниця. Харків: «Фабула», 2019. 288с.
5. Болгарова Н. К. Паневник Т. М. Транснаціональні корпорації в аспекті розвитку глобалізаційних процесів. Ефективна економіка. № 1. 2011. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=445>
6. Глобальна та національна безпека: підручник за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ: НАДУ. 2016. 784 с.
7. Заболотна М.Ф. Роль інтеграційних та дезінтеграційних процесів у сучасному світі. Грані. Політологія. № 10/1 (126). 2015. С.27-31.
8. Задоя А.О. Боцула А.П. Міжнародні інтеграційні та дезінтеграційні процеси: суперечливі наслідки. Академічний огляд. 2017. № 1 (46). С.92-98.
9. Кравченко Н.Б. Гібридна війна Росії проти України (1991-2022pp.). Київ: НУБіП. 2022. 158с.
10. Кравченко Н.Б. Сучасні тенденції міжнародних відносин. Навчально-методичний посібник. К.: НУБіП України. 2020. 146с.
11. МакФол Майкл. Від Холодної війни до Гарячого миру. К.: Yakaboo Publishing, 2020. 496с.
12. Нагорняк Т. Л. Міста як бренди за умов глобалізації. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2012. С.40-43.
13. Перепелиця Г.М. Україна-Росія: війна в умовах співіснування. К.: Стилос, 2015. 880с.
14. Перепелиця Григорій. Ідеологія «руського міра» як загроза безпеці світу та Україні (миру, безпеці, демократії та процвітання). URL: http://r-studies.org/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=81655&lang=ukr
15. Переформатування європейської інтеграції: можливості і ризики для асоціації Україна-ЄС. В.Сіденко (керівник проекту) та ін. Київ: Заповіт. 2018. 214с. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2018_pereformatuvannia_ievropeiskoi_intehratsii.pdf
16. Потехін О. Клименко Ю. Геополітика проти безпеки: союзницьке стримування агресії в Європі ХХ – початку ХХІ ст. К.: ДУХ І ЛІТЕРА. 2023. 552 с.

17. Почепцов Георгій. Сучасні інформаційні війни. Вид. дім «Києво-Могилянська академія». 2016. 498 с.
18. Прушківська Е.В. Шевченко Ю.О. Сутність глобалізації та її особливості в посткризовий період. Вісник Запорізького національного університету. №3(15). 2012. С.131-140.
19. Скавронська Ірина. Світові та глобальні міста: подібності та відмінності. Економіка. № 4 (130). 2014. С.61-65.
20. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах. Монографія. К.: Вадекс. 2019. 442 с.
21. Халіна О. В. Становлення багатополлярності як альтернативи однополлярній моделі світу в умовах формування нових центрів впливу. БІЗНЕСІНФОРМ № 5. 2019. С.8-